

Szhája vszako nedelo.
—
Naprej placilo do novoga leta:
Domá Din. 10.
V zvušstvo Din. 14.
V Ameriko Din. 17.
—
Inserati za ☐ cm. 1/2 D.
Pri vecskrat popüsz.

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik.

Reditelsztvo i oprávnistvo v Márkisevci posta M. Sobota.
—
Cejna za edno numero:
na 4 sztráni Din. 1.—
na 6 sztráni Din. 1:50
—
Rokopiszi sze ne vrnéjo.

Jesztejo

ludjé, steri szo vecs-menye bina vcsínoli: kradnoli, robili, escse i ludovmorsztvo vcsínoli i za vsze tou szo tüdi vzéli i zadoubili zaszlüzseno szvojo kastigo. Réd i právda ne trpi, — neszmí trpeti, ka bi níkái tém drüim na nevarnoszt zsvéli. Pouleg vszega toga pa právde trdoszt dönok pri etaksi neszrecsni negléda szamo doprineseni csin, nego iscse zroke, násztaje v-steri szo oni eto, ali ovo vcsínoli i tak tüdi níkeliko lehsenya i miloscse nájde, stero pri szoudjenyi vszigdár v-mero dene. Csiní pa tou záto, ár zná ka je cslovek krhko sztvorjejnye i záto ga pri nyegovom csinejnyi dosztakrát natúra, prirodna nágbnoszt, szükesína — i nej vszigdár hűda náklanoszt i neosznovlenoszt vneszé — nego vecskrát on polózsáj, násztaj v-sterim zsvé, — dosztakrát zdrave pámeti docsaszo zmenkanye i escse Boug zná kakse zvönejsnye delo ga je nadignolo na on csin, steroga je zagvüšno prvé szledi zse szam pocsalúvao. Záto zapravicsno drzsímo, csi toga zablodjenoga i krívoga, kaksté veliki bín je vcsínó, nepreprávjó, nego nyemi dopüsztijó naj zsvé ino sze zbvougsa.

Jeszte povouli táksi neszrecsni, kí szo bár níkse hűdoubé nej vcsínoli blíznyim szvojim i dönok sze za grejsne imenüjéjo, steri iména szo z-kusztimi i velikimi píszi szpízana na csarnoj tábli — bole, kak pa na strik i gaoge dozorjeni hűdodelnikov.

Tej szo tak zváni politicsni krívci, steri sze zvön Srbie po cejloj Jugoszlávii „kak nezavüpní“ góri szpízani, drzsíjo.

Nase krajine eden tál sztançarov je tüdi toga nedúzsén áldov. Csi szo glih nevrejdi; csi bi glih oblászt na tou doszta nebi dála: ali da sze nájdejo ludjé, kí z-nevoscsénosztí, za volo zadomescsávanya i szvoji szebicsni cílov doszégnyenya, odávajo, razlácsajo z-gnúszne szkazlivosztí blíznye szvoje, nepremiszlivsi szí, ka z-tém nej szamo nyim nego i obcsinsztvi doszta skoudijo i krajine vérsztveno dugoványe zadrávajo. Vzemmo szamo poutnoga lízta zadrzsávanye za pèldo, steroga táksi oznamenyeni nájvecskrát nedobíjo, kaj bi z-zvönejsnyega országa, ár sze eti nedobí, notri pripelali k-mlatilnici, k-mlíni, k-zsagi potrejbno prípravo, skér, z-sterov bi poszle i dela lezsi vszejm nazadovolnoszt odprávlali. Jeli je tou nej obcsinszki kvár?!

Csi je tak pri isztinszki grejsniki nameszti miloscsa i odpüscsejnye, kejm bole bi moglo tou bidti pri eti poszlejdneyi? Mogli bi znati, ka szo sze tej v-drügom násztaji osznávlali i góri raszli, v-drügom násztaji szo zsvéli od zíbéli mao notri do zaszedbe ete krajine — do denésnyi razmèr szpoznanya. Kém bole bi pri táksi na tou menyé trbelo dati, ár vszáki razmeti cslovek telko more prerazmeti, kaj v-24 ti vüraj edem národ preobrnouti, od mladosztí mao vtrdjena stímánya naednouk vösztrejbiti je nemogoucse. Stero dejte sze je dnesz

naroudilo, z-obsztom zselejmo naj vütro zse 20—25 lejt sztaró bode — ono v-tou prvé notri more zrászti. I gvüšno je tou, ka je vszako presziljeno delo száda nerodno.

Tak miszlim ka csi je határ zse definitni i konsolidácia sze je zse dokoncsala, zakój sze nedá tak szlobodscsina, szlobodno gíbanye vszákomí sztancsári? Zakaj sze prilízavcov i odávcov rejcs tak rada poszlúhsa, od steri je gvüšno ka je nyé vretina necsízta i vecs skoudi, kak haszni. Vérté mi Ví doticsni faktorje. ka sze z-tém vecs doszégne, kak pa z-odávanya vretine zajímajoucsega naznanenya i trdním bükratizmusom.

Z-édne sztráni sze rejsite vísesnye szkrbí pri iszkanyi krívcev, z-drüge sztráni pa lüdsztvi mirovnoszt, pokój i zádovolnoszt i zahválnoszt szprávité.

Ne zselte grejsniki szmrti, nego naj sze povrné i zsvé!

Vannak

emberek, kik öltek, gyilkoltak, raboltak, mindezekért bünhödtek, de a törvény szigora, az embcriség józan esze, a megbocsátás, megkegyelmezéstől vezéreltetve, ezek bünhődésén is segített, kurtított. Tették pedig azt avval a gondolattal és tudattal, hogy az emberi teremtmény mégis csak gyarló, sok esetben nem is csak a saját ösztönétől vezéreltetve, nem is ily neveltetése folytán követvén el tettét, hanem kapzsiság, féltékenység, szerelem, pillanatnyi elmezavar, vagy veleszületett betegsége folytán. Tehát „nem akarják a bünösnek a halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen“.

Vannak aztán emberek, akik nem felebarátjuk ellen követtek el súlyos és aljas bűnt, de bünösöknek neveztetnek, s fekete listán mégis vastagabb betűkkel megírva szerepelnek, mint az a kötele, akasztófát érdemlő többszörös gyilkosság vádlója. Ezek azok az ugynevezett „politikailag megbízhatatlanok“, a kik szorosan vett Szerbián kívül Jugoszlávia minden részében nyilván tartatnak.

Szükebb hazánk lakóinak is bizonyos része ennek az áldozata. Ha nem is úgy van teljesen s ha a hatóságok evvel fel is hagynának bizonyos mértékben, de vannak emberek kik, ha nem irigységből, — boszúból, saját céljaik eléréseért vádolják, gyalázák aljas alatomossággal felebarátjukat, nem törődve a nép tömegével, a mely az ily árulkodás folytán bemártott egyén kijáró jogainak megvonása folytán a közre is hárulhat. Csak egyet említek s legyen ez az utlevél megvonása, a mely egy közüzem fenntartásához szükséges alkatrésznek idegen földön való beszerzéséhez feltétlen szükséges. Hát ebből nem a köznek van kára!?

Ha már a tényleges bünösöknél, akik ebben nem inaskodjak, van kegyelem, elnézés, élni hagyás, hát az utóbbi „bünösöknél“ nem lehetne? Hisz ezek ebben nevelkedtek, anyatejtől, az iskolától egész a

megszállás koráig, a mai állapot megismeréséig. Tehát hatványozva kell elnézéssel lenni itt, ezeknél, jölehet másképp gondolkodik, mint gondolkodott ezelőtt egy-két évvel.

Azt hiszem, ha a határ definitív, hogy a konsolidáció befejeződött, tehát adassék meg az alkotmány adta szabadság, a szabad mozgás lehetősége minden polgárnak. Evvel többet lehet elérni, mint a besugások által gerjesztett nyers bükratizmus.

„Ne kívánják szegény bünös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen!“

Szobotske Poljsko Gospodárske Banke Gyülejs.

Tek. m. 5-toga dnéva pr. pold. ob 10-toj vüri je drzsála Szobotska P. G. Banka zvönrední gyülejs, na sterom szo vu velikom racsúni nazoucscs bíli tálnicsárje i vlozsni ki tüdi, nateliko, ka sze je nej szamo tanácsnica nábito napunila, nego doszta sze ji je v-szouszedno hrambo moglo sztisznóti.

Mesztó goszpodína gróf Batthany Zsigmond predszedníka kí szo nejdómá, je Vértés Sándor podpredszednik pelao gyülejs. Vu odprtnom govorejnyi je nakrátki szpoznávao i naprej dao vsze one neodrínyene i neobládane zroke, stero szo tou tak velikoga trousta Banko, stera je v-krátko preminoucsem vrejmeni tak lejpi odraszek i oucvetek mejla — v-vezdásnyo tesko sztávo posztavili. Jáko ocsútni zgübicsek nyej je szpravo 1919-toga leta kralüvajúousi komunizmus, ali toga bi escse níkak prenoszila, csi za tém nebi naszedüvao táksi polozsáj, steri nyej je odszekao delavnosztí zsile i korenýe Za komunizmusá vu velikoj vnozsiní notri tekoucse i vu vogrszke Banke vlozsni pejnež nam je za stemplanje domou prineszti nouva nasa vláda nej dopusztila, za steroga volo nam je li z-góri plácsanyem mogoucse bilou SHS pejneze szpravití i neodládsana vöplacsila (dácso, szekvesztra i csesztínike) szpuniti, naposzjila i na vlozb plácsüvanye je jáko malo zislo i tak je nyé cejlo delo zadrngnyeno.

Naznani, kaj té gasze sors z-édne sztráni od denésnyega gyülejsa szkoncsanya, z-drüge sztráni pa od eti dnesz nejnazoucsci bodoucsci tálnicsáro i vlozsni kov sztojí, záto opoína i prosí nazoucsci bodoucse, naj szledi pred gyülejs posztávleno posztavo dobro preszámnavsi pouleg szvojega nájbougsega previdejnya prineszéjo szkoncsanye.

Gda je gyülejsa szkoncsanya szpodobnoszt konstatejrana, je góri precsteto ravnitelsztva naznanilo, z-steroga sze je vidilo, ka za volo szlabe vogrszke valute je spargasze vrejdnoszt (stera je vu vogrszki pejnežaj) na teliko szpádnola, ka je cejla glavna suma z-prisztranimi sumami navküp vesznýena i prvejši vlozsb níti napolojno nepokrije. Záto je zacsnoło ravnitelsztvo na nazavüpanye t. l. június 25-toga gyülejsa z-Slavenszka Bankov pogucsávanye zavolo füzíe, z-sterov je na tou pogodbo prislo, kaj Slavenska prejk vzeme Polodeljske Banke cejlo vrejdnoszt (aktive) i prottomi vöplácsa prvejším vlozsni kom do 1919 dec. 31-ga z-notri djáni vlozb 50 % v SHS valutij nouve vlozsbé pa v-cejloj vrejdnosztí, zvöntoga részvényese poakciaj tüdi 50 %-mi honoráliva, ali vsze tou li tak csi od toga gyülejsa za eden mejszec, sze cejli akcióv 3/4 táli pri Slavenskoj Banki deponerajo: prvejši vlozsni ki pa podpisejo, ka sze z 50 %-mi zádovolijo.

Ravnitelsztva eto z-Slovenszka Bankov zgodjeno glihanye je po vecs delnicsáro i k-coj gücsanyi, gyülejs oszvojo i nameszti nihao.

Rejcs je zdigno med vecsimi gosp. Koder král. notáros, spargasze znouva vöimenüvani Segvester, kí je zprijaznivimi recsmi naprejdávao govorecsi: kaj kak velke znamitosztí szo spargasze pri krajine vérsztveni prilikaj. Záto csi

mejsztna spargasze nemajo prilikeludem napomoucs bidti, tou cejli versztveni zsitek zasztavla. Za toga volo sze vsze ma doprineszti naj sze ludi vupazen pa k-spargaszam povrne, ar je tou jako skodljivo, ka dokecs nikaki szvoje pejneze domaszkrito brezi haszka sztiszkavajo, tecsasz ti drugi nemrejo dobiti pomoucsi, ar szo spargasze prazne. On kak Poljodelszke spargasze komisar, pozna nyé tesko sztafo, i szam bi sze radiuvao, csi bi mogoucse bilou glavno summo podignoti i nyou znouva na pete posztaviti. Ali da je privezdansnyi razmeraj tou doprineszti mogoucse nej bilou, druge pouti nenajdemo, kak sze z-ednov veksov Bankov vjedinati, fuzionalni, ar ovak v-kredo pride, steroga hipa delnicsarje nika, vlozsniki pa komaj 20—30 %-tov dobijo.

Govorio je escse spargasze pravdenik goszp. dr. Sömen L. i vo je oznano, ka csi znabidti bi tu nazoucsi nejbodoucsi delnicsarje na povejdano vrejmen szvoji aktio nebi deponejrali i prvejsi vlozsniki sze za 50 %-tov vözglihati nebi steli i tak fuzio zasztavili: tak ravnitelsztvo naduzse podgovornoszti nevzeme na szebe i vsze one kvare, steri bi z-toga zhajali na ove odebije, steri szo tou zasztavili.

Da je vecs naprejdavanya nej bilou, je gyulejs szklenyeni.

Na nasz, ki vu szpoumenki mamó prvejsi etaksi gyulejsov veszeli tekaj — je zdaj on prevecs omouren i zsaloszten glasz bio za nasz. Z vposzlejdnji lejtaj drzsani gyulejsov je znano, ka je ravnitelsztvo vsze mogoucso doprineszto za fuzie volo. Da szmo z-vogrszkoga nasi pejnez domou szpraviti nejmogli i ka naj szvoje poszle naduzse odpravlati moremo, szmo k-vladi prosnyou dalti notri, naj nam dopushti pejneze domou prineszti i szledi doj postemplati privoli, ali nam pa naj da brez interesno poszjojlo. Na vsze ta szmo do eti mao ni odgovora nej doubili. Telko sze brigajo za nasz! Vogrszka valuta je medtem vszigdar dojsla i na telko szpádnola, ka dneszden komaj 1/10-tao SHS korone zanesze. Csi bi tou naoupak bilou, (steró csi rávno nezselejmo) bi nas Bank dnesz vnogo vrejdnoszti meo, ali zdaj je pa nanikoj mogao pridti i szvojo neodvisenoszt zgubiti. Troustamo sze zato, kaj kak Slavenszke B. podruzsnica pa znouva k-moucsi pride i nadaljvala bode krajine nase versztvene dugovanya z-prvejsov delavnosztjouv. Poracsamo Slavenszkoj Banki, csi sze fuzia doprinesze naj kak podruzsnica nihá nyé prvejsi imé, talnicsarom pa na szrdce bi radi zavézali to poracsanye, naj nevzemejo meszto szvoji részvényov gotove pejneze gori, nego znouva vödáne részvénye i tak duzse osztanejo szvoje nasztave verne kotrige.

A Muraszombati Mezögazdasági Bank közgyűlése.

Folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott nagyszámú résztvevők jelenlétében a Muraszombati Mezögazdasági Bank. A tanácsstaremsz ufölásig megtelt annyira, hogy némelyek az üzlethelyiségbe is szorultak.

Gróf Batthyány Zsigmond elnök távollétében a gyűlést Vértessándor alelnök vezette, aki megnyitó beszédében röviden ismertette azokat az el nem hárítható és leküzdehetetlen okokat, a melyek ezt a nagy reményekre jogosított s a közelmúltban virágzásnak indult intézetet a mai sulyos helyzetbe sodorta. Nagyon érzékeny kárt és veszteséget okozott neki 1919-ben a kommunizmus, de ezt még kiheverte volna, ha oly tények nem következtek volna máma, melyek teljes tétlenségre szoritották. A kommunizmus alatt pénztárában beözönlött s a magyar bankokban elhelyezett nagy mennyiségű pénzt a kormány nem engedte lebélyegzésre hazahozni, s e miatt csak nagy ráfizetéssel szerezhetett annyi SHS pénzt amely időről időre fedezte a legszükségesebb betétkifizetéseket, de kihelyezésre, kölcsönzésekre nem igen jutott s így az intézet rendes vérkeringése megakadt.

Hangsúlyozva, hogy az intézet jövő sorsa elsősorban ennek a közgyűlésnek a határozatától s másodsorban a gyűlésen jelen nem levő részvényesek jóakarától függ, kérte a jelenlevőket, hogy az igazgatóság felolvasandó előterjesztését jól megfontolva, a legjobb belátásuk szerint hozzanak határozatot.

A közgyűlés határozatképességének megállapítása után felolvasatott az igazgatóság jelentése, mely szerint a magyar valuta nagyfokú leromlása miatt az intézet vagyona — mivel legnagyobb része a magyar bankokban fekszik — annyira le-

apadt, hogy az alaptőke összes tartalékával együtt elveszett s a régi betéteknek alig felét fedezi. Azért tehát a folyó évi jun. 25-iki közgyűlés utasítása folytán a Slavenska bankával tárgyalásokba bocsátkozott az igazgatóság fuzió tárgyában s vele oly megegyezésre jutott, hogy a Slavenska banka átveszi a Mezögazdasági bank összes aktívát s annak ellenében kifizeti a régi betétesek 1919 dec. 1-i betétállományának 50 %-t SHS valutában, az új betéteket pedig teljes egészben, illetőleg az egész vagyont a betéteseknek juttatja, a részvényeseket pedig részvényeik név értékének 50 %-val honorálja, de azon feltétel mellett, hogy az összes részvények 3/4 része ezen gyűlés napjától számítva egy hónapon belül nála letétbe helyeztetik, a régi betétesek pedig egyenkint külön-külön nyilatkozatot irnak alá arról, hogy 50 %-kal megelégesznek.

A igazgatóságnak ezen jelentését és a Slavenska bankával történt megegyezését több részvényes pártoló felszólalása után a közgyűlés tudomásul vette egyhangulag határozattá emelte.

Többek között felszólalt az intézet kormánybiztosa, Koder Anton kir. közjegyző is, aki szép szavakban ecsetelte, hogy takarékpénztárak minő jótékony befolyást gyakorolhatnak a közigazdaságra s ha a helybeli takarékpénztárak nem képesek a vidék viszonyainak megfelelő működést kifejteni s szükségszerű pénzforgalmat létesíteni, az a közigazdaságra nagyon hátrányosan hat, azért minden módon azon kell lennünk, hogy a takarékpénztárak iránt a nép bizalmát felkeltjük, mert bizony nagyon káros dolog az, hogy az egyik ember kamatoztatlanul otthon tartsa a pénzét, míg az arra szoruló másik ember nem tudja hova forduljon kölcsönért.

Mint a Mezögazdasági Bank kormánybiztosa jól ismeri annak jelenlegi sulyos anyagi viszonyait s maga is örült volna, ha alaptőke emeléssel lehetett volna újra talpra állítani. Mivel azonban a jelen körülmények között ez nem sikerült, más megoldás nem lehet, mint egy nagyobb pénztézzel fuzionálni, mert különben csödbe juthat, mely esetben a részvényesek semmit, a betétesek meg alig valamit kaphatnak.

Felszólalt az intézet ügyésze Dr. Sömen Lajos is, hangoztatva azt, hogy ha netán a gyűlésen most jelen nem levő részvényesek az által, hogy részvényeiket be nem szolgáltatnák s a régi betétesek az által, hogy régi betétjeik 50 %-át teljes kielégítésül el nem fogadnák, sikertelenné tenék a gyűlés által tervbe vett fuziót, az igazgatóság továbbra nem vállalhat felelősséget a történetekért.

Több felszólalás nem történt s a gyűlés befejezést nyert.

Mireánk akiknek emlékezetében van a Bank régebbi gyűléseinek vig lefolyása, ennek a nagyon komoly és szomorú hangot mutató lefolyása lehangoltan hatott. Az utóbbi években tartott közgyűlésekből tudjuk, hogy az igazgatóság minden lehetőt elkövetett az intézet sanálása érdekében. Mivel a magyar bankokban elhelyezett pénz a lebélyegzésre hazahozható nem volt, hogy működését folytathassa és a pénzforgalmat kellő mértékben fenntarthassa, folyamodott a kormányhoz, hogy nyújtson segítséget a pénz behozatalához s utóbélyegzést engedélyezzen, vagy pedig adjon kamatmentes, vagy olcsó kamatra kölcsönt. Még csak feleletet sem kapott. A magyar valuta meg folyton rosszabbodott s most már annyira jutott, hogy egy magyar korona alig tizedrészét éri az SHS koronának. Ha ez megfordítva történt volna — mit ugyan nem kívánunk, — a Bank ma nagy vagyonnal rendelkezne, így pedig tönkre kellett mennie s kénytelen önállóságát feláldozni. Reméljük azonban, hogy mint a Slavenska banka fiókja újra erőhöz jut s folytathatja vidékünk közigazdaságának javára közismert régi működését. Ajánljuk a Slavenska bankának — ha megtörténik a fuzió — hagyja meg mint fiókjának jelenlegi elnevezését a részvényeseknek pedig, hogy beadandó részvényeikért ne késpénzt, hanem részvényeket követeljenek s továbbra is hivei maradjanak saját alkotásuknak.

Községi titkárok (tajnik) állásai a közel jövőben megszűnnek, mert ezek fizetésére nincs megfelelő hitel (fedezet.)

Hadügyminiszter Vasič tábornok lemondott, mert a ministertanács nem hagyta jóvá az általa hadicélra követelt összeget. Utódja Pešič Péter tábornok lett.

Kerületi főispánok kinevezésére az előmunkálatok kezdetét vettek s minden párt élénk mozgalmat indít saját embereinek behelyezése végett.

Szlüzsbená naznanila.

Graniczni obracsaj.

Za granicsno zouno (pas) sze racsúna zouna 10 km. na obej sztráni mejé, med pogodbov szklenyenima drzsávoma (Ausztija—Jugoszlávia). — Szporázumno tevi drzsávi, na poszamezsni krajinaj csi je lokálna potrejba, szmejta tou zouno povéksati.

Od vszake dácse za notri, ali vöpelanye szprouszti: szenou, szlama, tráva za krmo, lisztje za nasztelo i vsze druga nasztelca, friski szád zelenyá, mlejko szládko i kiszilo, zsvinszka kvdrva, leszeno i kamenó vougelje, kamenó vápnó, ilojca i vszake vrszte navadna zemla, pepéo, navaden i naprávleni gnoj, drozdszse od kvaszá, odpádki krüh, prouszto pecsenyé i mela do 5 kg. meszou pa do 2 kg. csi sze té dugoványa ne privázsajo po posti, gotova vrásztva, stere v-toj zouni (pasi) prebiválci gyemléjo po recepti vracsi-tela z-szouszidne vrásztvicsnice (apoteke), rédne vrasztvene dugoványa, stere sze v-vrásztvicsnicaj szloboudno odávajo; polodelszke i versztvene dugoványa i skér, stera sze na popravek nesze, szilgye, oljovo szeménye i lejsz, stero sze od v-toj zouni prebivajoucsi ludi prinása za toga volo, daje v gorizdelanom sztáni nazáj pripellajo, vrejsa, lagvi i kiste v steri sze vsze tá prve omenyena dugoványa prevázsajo i tou pune pri tá i prázni nazáj pelanyi, zsvina za volo pasé, ali vracsénya, vágánya ali za delo. Tou tüdi valá za polszke príprave i skéri.

Da pa naj sze nezgodi nezvejsztna odaja, pri nisterni dugoványaj li trbej carinszko kaucijo.

V sürsemrázumi vzéti dvojniasztniki májo pravico za szebe i za szvoje rodbinszke kotrige, tüdi za drzsino goniti zsvino na paso i na delo i prinásati polszke príprave i skéri brezi carine.

V vszkejsem rázumi v-zéti dvojniasztniki (sterim grünte meja prevszecsé) pouleg zse popiszani dugovány escse tüdi szmejo prinásati szemén za szejanye, polszke i loucsne nárasze tou je pouv.

Vszaki dvojniasztnik (steri v-dvöma drzsávoma májo grünt) more meti pouleg rédne iszkaznice tüdi iszkaznico od prisztójne carinárice z sterim sze potrdi, ka je isztina dvojniasztnik (rodbina, drzsina), steri pa more videjrani bidti od oblászti drüge drzsáve.

Prebiválcom obej drzsáv, v-toj 10 km-szkoj zouni, szamo rédno legitimácijo trbej z-fotografijov. Z-sztem sze méno lehko giblejo po pri drüge drzsáve zemlej, té zouné, ali potrdjena more bidti od ove oblászti tüdi, vö jo pa dá okr. glavársztvo ali k-tomi podrejeni komiszáriát. Tá iszkaznica valá 6 mejszecov i csi pretecsé sze podúzsá.

Z-sztarejsimi idoucsa pod 12 let sztara deca, csi szo na sztarejsiga iszkaznici zamerkaní, nyim nej terbej zaszebno iszkaznico. Pri betégi i szmrí szo poszebne lehkote!

Gde je tou potrejbno, oblászti lehko dovolijo vracsitelom, koismitom i babicám, tüdi mestrom szvojga pozványa delo z-vrsávati v drügom táll té zouné.

Hivatalos kivonatok.

Határforgalom.

Határközi sávnak tekintetik az a sáv, mely a két szerződéses állam (Ausztia—Jugoszlávia) határáról 10 km-nyire nyulik ide-oda. — Helyi-érdekből, az egyes érdekelt vidékek hatóságai közös megegyezéssel ezt a zónát kiterjeszthetik.

Be- vagy kiviteli adóktól mentesek a következők: széna, szalma, fű, falomb, friss gyümölcs, friss zöldség, friss és savanyu tej, állati vér, tüzi-fa, fa és köszén, kő, homok, mész, agyag és általános szükségletű mindenfajta közönséges földhamu, rendes és műtrágya, élesztő (gyári), hulladékok, kenyér, közönséges sütemény és liszt 5 kg. hús 2 kg.-ig, ha ezen tárgyak nem postán hozatnak, kész orvosságok, melyet e zónában lakó orvosai rendelés alapján a szomszédos gyógyszer-tárból hoznak, rendes gyógyszerek, a melyek a gyógyszer-tárakban szabadon árusíttatnak, földmívelési, gazdasági és más eszközök, eszközök, amelyek javítás céljából vitetnek; gabona, olajos magvak és fa, melyeket e zónában lakók viszik azon célból, hogy azt feldolgozott állapotban visszahozzák zsákok, hordók és egyebek, a melyek az előbb említett tárgyak szállítására szolgálnak és pedig megtöltve odamenetnél és kiürítve a visszajövetelű állatok, melyek legeltetés, gyógyítás, mérlegelés vagy ideiglenesen csak munkáltatás céljából vitetnek át. Ugyanez érvényes a gazdasági eszközökre és gépekre is.

Hogy mégis ezzel visszaélés netörténjék, mely tárgyaknál vámbiztosíték kell.

A tárgytelemben vett kettősbirtokosoknak megvan engedve a saját, éppugy családtagjai és cselédsége által állatokat hajtani legelőre és munkára, ugyszintén földmívelési tárgyakat és eszközöket átvinni minden vám nélkül.

A szűkebb értelemben vett kettősbirtokosoknak (akiknek birtokát a határ választja el) a fentiek mellett még megengedtetik, hogy vetőmagok ugyszintén mezei és erdei terményeiket szabadon elvihassák.

Minden kettősbirtokosnak, a határforgalmi igazolványán kívül, el kell, hogy látva legyen még az illetékes vámhivatal igazolványával, a mely igazolja, hogy kettősbirtokos (családtag, cselédség) amelynek láttamozva kell lennie a másik szerződéses állam vámhivatala által is.

Mind a két állam határközi lakóinak (a 10 km-es zónában), a határátlépésre csak közönséges lényképes igazolvány szükséges, a melyel a másik állam e zónájában szabadon mozoghatnak. Eme igazolványt az okrajno glavársztvo illetve a határbizottság adja ki s a szomszédos (szerződéses) állam illetékes hatósága láttamozza. Az igazolvány 6 hónapig érvényes s ennek lejáratával meghosszabbítható.

Felnöttek kíséretében lévő és az igazolványra rávezetett 12 éven aluli gyerekek részére nem kell külön igazolvány. Betegség vagy halál esetében különös könnyítések vannak!

Hol a helyiérdek követeli, a hatóságok megengedhetik az orvosoknak, állatorvosoknak és a babáknak, ugyszintén iparosoknak hivatásos működésüket a zóna másik részében is.

GLÁSZI. — HIREK.

Personsza. Grof Szápáry László lasztnik szobocskoga imánya, londonszki vogorszki velki poszlanik, na pogléd i v-rédszprávlanyé grünta je v-szprévájanyé nyegvoga fiskálisa, dr. Hajósa i ednoga beogradszkoga oficera na pár dnévno túbivanye v M. Soboto prisao.

Ustanovni občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Murski Soboti se vrši v szoboto 11. nov. 1922. v hotelu Dobraj ob 1/2 8 uri zvečer. Pridite vsi za blagor jugoslovanske revne dece!

Nasztavilni gyülejske. T. m. 8. ob 10 vőri pred poudnévom sze je nastavilo Krcsmárszko i kavárnarszko drüstvo za szoudni kraj M. Sobota, Doszta krcsmárovsze je vküp szpravilo i szo z veszeljom odobrávati tou delo i nastavitev. — Po poudnévi ob 1 vőri sze je pa definitivno nastavilo „Prekmurszko lovszko drüstvo“. Odebráni szo predszednik: Vezér József, podpredszednik: Benkó József, pejneznik: Vljaj Ferenc, szekreter: Skrinja Ivan, kotrige tanács szo pa: Pondelek Stevan z Lúcové, Hržič August, Jelovšek Franc.

Gospodu poštnemu šefu. Bodte tak prijazni i opozorte pismonošilca Pekonyo na nyegovo dolžnost. Te prijatel namreč neve to, da on vsakemu adresatu more pismo ali novine dostaviti, ne da bi za radi oddaljenosti, iz namarnosti pustio pri županu. Tudi je nedopustno, da bi on ljudstvo nagibal nato, da si rajsi naj kosček kruha kupi kol novine naroči. Nase ljudstvo kruha ima zadosti potrebuje pa tudi novine. Pekonyo pa naj gre domo kruh jest, če mu je delo preveč, imamo mi pridne domačine, keri se svojega reda strogo držijo in naj pride za nyim te.

Narodna skupščina je 6. t. m. ponovno zacsnoła svojo redne gyülejske obdrzsávati. — V krátkom sze predložši zákón za szakolejranje zsvivne i szakolejranje szejanya, zákón za agrárno reformo; tudi zavedba volitev v oblasztne i okrajne parlamente.

Po postnoj nakáznici doszejmao szamo 2000 Din. lehko poszlao, zdaj pa je dopüscseno 5000 Din. posilati.

Vilmos bivsi nemski caszar sze je 5. t. m. zdav v Doorni (Hollandia) z-szejov Reuss, z dovicov Schönaich Carolath. Excaszar je sztar 63 leta, zsená pa 34. Po zdávanyi vcsaszji je dao zseno koronüvati za preiszko kralico.

Tisza szpominaszvéték szo szvetili v Budapesti v-zbüdlivi vogri 1. t. m. na sterom szta szta vzéla tüdi drzsávni ravnitel Horthy i József herceg.

Zsvivno i meszou vövoziti je szamo v Gederovci, G. Radgonya, Cankova, — Rogasevci.

Osebné novice z Murske Sobote g. Franc Kovča, dosedanji sodni predstojnik, je imenüvan za sodnega svetnika, dalje so imenovani gg. dr. Mak, dr. Krviná, Ivanc in Farkas definitivnem sodnikom. Čestitamo!

Bujo je 3. nov. vecsér Lainscsek Stevan, Gorza Stevana sztrejmi motikimni v-szekáji, fokovci krumpise szo kopali zapojili, i szo sze sz-poszvadili.

Neszrecsa. Balazsics Miska, kmécki szin je pomágao pri mlatilnom masini delati, medtem nyemi je kolou lejvo rokou notri zgrabilo i zmouzdzsilo. Pripelani je v spitao v M. Soboto.

Neszrecsna vouzsnya. Kutos Stevan kopinár z-Veščice, sze je pelao z-Predanovec domou, ár je dober »gseft« napravo, je prevecs pogledno tüdi v kupico. Medtem je konya preganyao i szpadno z-kou tak neszrecsno, da szji je vesz tejlo rano. Poutniki szo ga najšli lezsecsega na szamoga nyánoga i pripelali szo ga v spitao v M. Szoboto.

Trafika je 50—60% podragšana na vsze vrszte. Ali je tou „boj proti drágosci“?

Obcsinszki tájnikov vecs neđe, v krátkom sze razpüsztijo ár za tej placsvanye drzsáva ne dá kredita.

Ministre vojszke general Vasič je odsztoupo, ár nyemi je ministerszki tanács nej dovalo pokritja za vojszko priprave. Naszlednik je general Peter Pešič.

Grcskoga kralá Konstantina vláda pred szodisce pozové, kak krívca za zanicsanya grcske armádie. Da je pa kral nej v domovini i csi tak ka ne pride k-civilnoj szodniji, ga obszoudi szoldacska szodnija.

Okro'zni glávniispánov vöimenüvanye je k-zacsétki prislo ino sze opazüje med partájami mocsno gibanye, da vszáka szvojega csloveka naj zadobi.

Touvajija. Pri Pocák Stevani v Lončarovci szo nejznáni touvaj v kradnoli za 18.000 kron vřednoszti gvanta. — V ciglencaj g. Vogler Károly v Puconci je nejznáni touvaj v kradno velki remen v vrednoszti 23000 kron. — Od Korosec Ane v Sülinci szo 26. okt. nejpoznani touvaj, med trganyem dvér dolláre proszili, ár pa ji nej mejla, szo vdrli notri, i odneszli za 1550 koron vřednoszti gvanta.

Skér za delanye zseleznice, od Ormoža v Lötmerk, szo zse zacsnołi voziti. Ali na Szoboto tüdi réd pride.

Gda decski idejo v drügo vész. Preminoucs szoboto vecsér sze je vecs domácsi decskov nabrálo pri osterjási Matyas Zsóksi v Satahovcih v Prekmurji, pri sterom szo zsgáli. Gda szo decski zse keszno vnocsi sli proti szvojemi doumi ji je naednok napádlo okoli 15 decskov szoszedne vész Krog-a, steri szo meli vszi koleke. Zacsnoło sze je bijtje, bilou je vecs med nyimi ranyeni, Kumin János je med tem doubó tak mocsen vdárec na glávo, ka szo ga mogli pelati v spitao v Mursko Soboto. Gda je Zsóks zacsiio lárho na ceszti, je vö na sztoupó prag glédát, med tem ga je nisterni med decskami tüdi szégno z szkolom, ali nej mocsno. Té lüsne Kroske decske zse zsandárje iscejšó.

Személyi hir. Grof Szápáry László mura-szombati nagybirtokos, londoni magyar nagykövet, birtokainak megtekintése és rendezése miatt ügyésze, dr. Hajós és egy beográdi alezredes kíséretében pár napi tartózkodásra f. hó 7-én Mura-szombatba érkezett.

Tisza emlékünnepet tartottak Budapesten e hó 1-én az ébredő magyarok, melyen résztvettek Horthy kormányzó és József főherceg is.

Alakuló gyűlések. F. hó 8-án d. e. 10 órakor megalakult a Vendéglősök és kávéosk egyesülete, a mura-szombati járásbírósg területére. Szép számmal egybegyűlt korcsmáros lelkesedéssel hozta meg a határozatot. — D. u. 1 órakor számos vadász jelenlétével véglegesen megalakult a »Prekmurjei vadász egyesület«. Elnök: Vezér József, alelnök: Benkó József, pénztárnok: Vljaj Ferenc, jegyző: Skrinja Ivan, tanácsstagok pedig: Pondelek István, Hržič August erdőmérnök és Jelovšek Ferenc uradalmi kormánybiztos lettek.

Vilmos volt német császár esküvője f. hó 5-én volt megtartva Doornban Reuss, Schönaich-Carolath özevgyével. Az excaszár 63 éves, a menyasszony 34 éves. Esküvő után feleségét porosz királynévá koronáztatta.

Szerencsétlenség. Balazsics Mihály, gazda fia Deklezsinről, cséplőgépnél segédkezve, a kerekek bekapták a balkezét s megmorzsolták. Behozták M. Sobotai kórházba.

Vasut építési eszközök és anyag szállítása megkezdődött Ormož—Ljutomeri vonalra. Vajjon Mura-szombatig való építésre kerül-e egyszer a sor?

Szerencsétlen kocsizás. Kutosa István tyukász Veščica-i lakos Rónafőrről haza tartva s a jó üzlet után mélyen nézett a pohár fenekébe a lovakra nagyott ütogetve lefordult s a szekérről oly szerencsétlenül esett, hogy egész testén nehéz sérüléseket szenvedett. Utasok találtak rá s behozták a kórházba.

Betörések. Korosec Anna Sülonci-i lakóstól okt. 26. a betörők ajtót fészegelve dollárt követeltek, amikor ezt a szegény asszony nem adhatta az ajtót feltörték és elvitték 1550 kor. értékű holmiját.

Dohány drágulás. A dohánynemű ára 50—60% megrágult. Hát ez a »drágaság elleni harc«?

Gyilkosság 3. XI. este krumpliasárról ittasan hazamenő Lainscsek József és Gorza István összeveszték Lainscsek háromszor úgy vágta kapaéllal fejbe Gorzát, hogy a helyszinén meghalt. A tettest bezártak. Mindkettő Fokovci-i lakos.

Lopások. Pocák Istvánnál Lončarovcin ismeretlen tettesek elloptak 18.000 kor. értékű ruhaneműt. — Vogler Károly Puconci téglagyárából ismeretlen tettesek elloptak 23.000 korona értékű fűsziját.

Tizenegy éves anya. A Zagreber Tagblatt közlése szerint a zagrebi pályaudvar előcsarnokában egy tizenegy éves leány tünt fel az utasoknak, aki egy csecsemőt hordozott a karján. A leány a kérdőszködésekre kijelentette, hogy tavaly elcsábították és egy élő gyermeknek adott életet. Mivel a fiatal anya teljesen pénz nélkül volt, a jószívű utasok gyűjtést rögtönöztek, úgy, hogy a leány elutazhatott haza, Boszniába. A lap szerint a tizenegy éves anyát egyetlen zagrebi jótékony intézet sem vette pártfogásába. Figyelmébe ajánljuk mindenkinek. (Szerk.)

A rokkantak sürgetik a rokkanttörvényt. A százas rokkant-bizottság f. hó 6-án ismét felkereste Pasic miniszterelnököt és követelte a rokkantkérdés mielőbbi megoldását. A miniszterelnök a kormányválságra való hivatkozással kijelentette, hogy egyelőre nem tehet eleget a rokkantak követeléseinek. A rokkantak ugyanakkor meglátogatták a szociálpolitikai minisztert is, aki megígérte, hogy egy-két napon belül a törvényelőkészítő-bizottság elé viszi ügyüket.

Postautalványon az eddig megengedett 2000 Din. helyett 5000 Din. lehet küldeni.

Állat és hus kivitele csak Gederovci, Gornja Radgona, Cankova és Rogasevcin, mint egészségügyi állomásokon keresztül van megengedve.

Országgyűlés rendes gyűlésezése f. hó 6-án megkezdődött. Rövidesen be lesz terjesztve az állatbiztosítási, gabonabiztosítási és agrárreform törvényjavaslat, ugyszintén a megye- és járásbizottsági választásokra vonatkozó rendelkezések.

Konstantin görög királyt a görög hadsereg tönkretétele miatt bíróság elé állítják. Ha vonatkoznék megjelenni, a távollévő királyt a hadbírósg fogja elítélni.

Mikor a legények elmennek más faluba. Mult szombaton este több Szatahóci legény jött egybe Zsóks Mátyás vendéglőjében, ahol pálinkafőzés volt. Midőn késő éjjel hazafelé mennek egyszer csak, körülbelül egy 15 legény a szomszéd Korong faluból mindegyik hatalmas bottal a kezében megtámadja őket. Megkezdődött a harc, melyben több kisebb-nagyobb sebesülés történt, közben az egyik úgy vágta fejbe Kumin Jánost, hogy azonnal fölfordult és nehéz sebbel szállították be a Mura-szombati kórházba, ahol kezelés alá vették. Midőn Zsóks meghallotta az utcáról a lármát, kilépett és gyönyörködött a harcban, de az egyik korongi legénynek sehogy sem tetszett a műkedvelő nézése és szintén megtapogatta botjával a fejét, de azért az ütésnek komoly következménye nincs. A virtuskodó legényeket a csendőrség keresi.

Előfizetések és hirdetések a Prekmurska tiskarnában is felvétetnek.

Zimszka tkálesina po ceni. Okrajno glavarsztvo v M. Soboti pod 8926/I. min. 30. X. 1922. z-dánov odrédbov naznani szirmaskejsemi prebi-valsztvi, ka je poszlalo vszékomi rihtari formo od falejse zimszke tkálesine (szövet), steró szí vszaki lehko poglédne i za szvojo potrebscsino ali za familijo küpi ali naroucsi po z-nizsanój ceni pri »Ljudska poskrbovalnica« Ljubljana Turjaški trg 1. ali pri podružnici »Ljudska preskrbovalnica« Maribor, Gospod-ka ulica 20. vsze tou brezi poszredovanya okr. glavarsztvo, li vszaki za szébe. Blágo je numererano z-num. I. i II., I. kvaliteta kosta 60 Din., II. pa 48 Din. na meszti Ljubljana ali Maribor. Z-vszake vrszte gyeszte 10-000 met-rov. Rihtar more potrditi vszákomi, ka za szvojo potreboucsó küpi i nej za odajo.

Olcsó téli szövet. A kerületi főnökség 8926/I. szám alatt 30. X. 1922 kelt rendeletével értesíti a kevésbbé tehetséges közönséget, hogy minden községi hivatalhoz küldött két téli szövetmintát, a melyből saját vagy családja és cselédsége részére megveheti vagy megrendelheti leszállított árban, de a k. főnökség további közvetítése nélkül tel-szése szerint »Ljudska preskrbovalnica z. o. z.« Ljubljana, Turjaski trg. 1. vagy ennek fiókjánál »Ljudska preskrbovalnica« Maribor, Gospodarska ulica 20. Községbíró igazolványa szükséges, a melyben igazoltatik, hogy saját vagy családja szükségletére s nem kereskedésre veszi. A mintát mindenki megtekintheti a bírónál, a mely cseh áru, s számozva van I. és II. számmal; az I. számú szövet ára 60 Dinár a II-é 48 Dinár helyt Ljubljana vagy Maribor. Mindenikből 10.000 méter van.

Svarim

vsakogar, naj ne kupi od Jožefa Časar-ja v Ivanovcih st. 45. grunta, ki ga ta pro-daja, ker bo vsakdo, ki bi kupil to posestvo, imel z menoj pravde.

EVA ČASAR roj.
Krančič I. r.

Figyelmeztetek

mindenkit, hogy Császár Józseftől. Ivanoci községben, ne vegye meg az általa eladandó földeket, mert mindenkinek általam támad ügye a bíróságnál.

CSÁSZÁR IVÁNNÉ,
szül. Krancsics.

Velka zaloga pohištva!

Vsakovrstnih spalnic, jedilnic, sob za gos-pode, salonskih garnitur, kakor kompletnih garnitur za pisarne Vam nudi po fal ceni

Produktivna zadruga mizarski
mojstrov Maribor z. z. z. z.

20-1 Telefon 341. Cene zmerne!
Solidno blago!

Trzsne cejne. Kereskedelmi árak.

1922. nov. 10.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	K	1250.—
»	Zsito—Rozs	»	1250.—
»	Ovesz—Zab	»	1200.—
»	Kukorca—Tengeri	»	800.—
»	Proszou—Köles	»	900.—
»	Hajdina—Hajdina	»	950.—
»	Graoka—Bakköny	»	1300.—
»	Otroubi (psen.)—Korpa (buza)	»	800.—
»	Szenou—Széna	»	800.—
»	Graj—Bab	»	1400.—
»	Krumpise—Burgonya	»	400.—
1 kg.	Lenovo sz.—Lenmag	»	23.—
»	Detelcsno sz.—Löhermag	»	120.—
»	Bikovje —Bika	»	23-30.—
»	Telice —Üszö	»	23-30.—
»	Krave —Tehén	»	13-20.—
»	Teoci —Borju	»	38-41.—
»	Szvinyé —Sertés	»	53-58.—
»	Mászt I-a—Zsir I-ö.	»	120.—
»	Zmoucsaj—Vaj	»	110.—
1	Bilica—Tojás	»	3.—

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	240.—
100 Kor. Budapest	= »	10.—
100 Kor. Becs	= »	—33

Klanica sze odprla

i po dnévnoj cejni küpü-
jem szvinyé, teoce i máro.

JOSIP BENKO.

A vágóhid megnyilt

s napi árért veszek ser-
tést, borjut és marhát.

BENKÓ JÓZSEF.

15-3

Prekmurska posojilnica

r. z. z. o. z.

MURSKA SOBOTA Šolska ul. 233.
poule osterjása Benka.

Plácsa interes na hranilne vlozsbe po

6⁰/₀

Dá poszójila na vknyizsbo, v porokosztvo in
na vrednosztne papire. 13-3

Singer Singer

masíni za sívanye

Amerikanszki Singer masíni za sívanye
sze dobíjo za Prekmurje v trgovini

**BRATA
BRUMEN**

MURSKA SOBOTA, Cerklvena ulica 192.
(Pouleg birovije.)

Dobíjo sze tüdi Singer iglé, o'i, konci, nado-
mesztílni deli itd. (Za sívanye masíni za
szaboule, sujsztre i za familijo.)

Odávle sze na ráte (24 mesecov).
Singer sívalni masíni Bourne & Co. New-York.

4-4

Steinkol csaren pa erjavi

Bükovo vogelje za kovácse

Drva vszake vrszte

Portland cement

sze dobí po fál cejni pri

CZIPOTH VIKTOR-i

trgovina z leszom drvami in premogom
v MURSKI SOBOTI

21-1

Máli glászi.

Brivec

Konrád Donko pou-
leg Turkove ostrije v
M. Soboti. — Vödela
zsenszke kite, csi pri-
neszete vlaszé, vsze po
nájfalejsój cejni

Vörar

Pavel Fliszár pouleg
Turkove ostarije v M.
Soboti. Poprávla vöre
po nájménsoj cejni, pa
tüdi odávle batrije z
lektricsne lampase.

Nájménse cejne!

Dobra posztrezsba!

Masíni za mlátiti i vszefelé drügi poljszki masíni.

Cement portland
Vápno
Blanye
Traverze

Lopate
Cveki
Rasoje
Vszefelé mela

Káva
Cuker
Szvinszka mászt
Kvász

Mandlni
Tee
Rum
Karbíd

Petrolejom
Szol
Rizs
Csokoládi

kak vszefelé drügo zselezno i specerijsko blágo.

Čeh & Gáspár

v MURSKI SOBOTI (Berger Vilmosa hrámi, kak je prvle zadruga bila).

Fál blágo!

Dobro blágo!

8-4